

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

De humanæ Naturæ fragilitate: & Vitæ breuitate. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

sentia est: omnem sapientum vitam Meditationem esse mortis. Debemus ergo & nos, ait B. Hieronymus, animo premeditari, quod aliquando futuri sumus: & quod, velimus nolimus, abesse longius non potest.

In Epitaphio
Nepotiani.

De humanæ naturæ fragilitate, & vitæ breuitate,

Nihil homine fragilius: nihil vitreum aut fictile magis. Et vires omnes humana, quaticunque eas feceris, nihil habent firmi aut certi: contra autem, omnia frivola, caduca, & imaginaria videmus. Vnde S. Iob dicit: Homo natus de muliere, breui viues tempore, repletur multis miserijs. Qui quasi flos egreditur & conteritur, & fugit velut umbra: & nunquam in eodem statu permanet. Et propheta David, Homo, inquit, sicut fœnum: dies eius tanquam flos agri, sic efflorescit. Ad Esaiam dicitur: Clama. Et ait: Quid clamabo? Auditq; responsum diuinum: Omnis caro fœnum: & omnis gloria eius, quasi flos agri. Exiccatur enim fœnum, & cecidit flos: quia spiritus Domini sufflauit in eo. Aptè valde ad exprimendam Naturæ nostræ fragilitatem, floris ac fœni, quod suum facile perdit virorem, adhibetur similitudines. In illo quippe herbe virentis munere, imago est Vitæ humana: & Naturæ, conditionisque nostræ insigne quoddam spectatur, & speculum elucet. Verè omnis caro fœnum. Viret enim hominis gloria in carne, quasi fœnum: & quæ putatur esse sublimis, exigua quasi herba est, prematura ut flos, caduca quasi fœnum: germinat vitæ viriditatem in specie, non in fructu soliditatem: hilarioris vitæ quasi flos prætendens incunditatem, breviori spatio occasura: sicut herba fœni, quod priusquam euellatur, exarescit. Quæ cum firmitudo in carne, quæ salubritas potest esse diuturna? Hodie videas adolescentem validum, pubescentis ætatis virtute florentem, grata specie

CAPVT.
VII.

Iob. 14.

Psal. 104.
Esa. 40.

Ambros.
Hexam. lib.
3. cap. 7.

Psal. 128.

C 5

42 DE HUMANÆ NATURÆ FRAGILITATE, &c.

specie, suavi colore: crastina die tibi facie & ore mutatus occurrit, & qui pridie tibi laudatissimus decora forma visus est gratia, alio die miserandus apparet, agritudinis alicuius infirmitate resolutus.

Eccles. 12.

Ad Cyprianum in Psal. 89.

Iob 4.

2. Reg. 14.

Iob. 13.

Iob 9.

Esaiæ 38.

Corpus igitur hominis fictile vas est, rectè ab Ecclesiaste Hydris appellatum; corruptioni semper obnoxium, solutioni proximum, morti semper oportunum. quod etiamsi nulla aduersa infestat valetudo, senilis tamen aetas carpens consumit. Sicut enim, ait S. Hieronymus, mansuetis herba, & suis floribus vernans, delectat oculos contemplantium: paulatimq; marcescens amittit pulchritudinem, & in sanum quod conterendum est, vertitur: ita omnis species hominum vernat in paruulis, floret in iuuenibus, viget in perfecta aetatis viris: & repente dum nescit, incanescit caput, rugatur facies, cutis prius extenta contrahitur: & extremo fine, id est, senectute, vix moueri potest: ita ut non cognoscatur, quis prior fuerit, sed penè in alium commutetur. Ita demum, utpote domos habitantes luteas, ac terrenum habentes fundamentum, ut S. Scriptura dicit, omnes dissoluimur & corruimus: morimur, & quasi aqua dilabimur in terram, que non reuertuntur: & consumimur, tanquam vestimentum, quod comeditur à tineis. Huc spectare videtur, quod David Psal. lxi. de pariete inclinato & maceria depulsa scribit.

Et hac quidem de humana Natura fragilitate: nunc de Vita fugacitate & breuitate audi. S. Iob dicit: Dies mei velocius transierunt, quàm à texente tela succiditur: Et Ezechias Rex, Precisa est, inquit, velut à texente vita mea: dum adhuc ordire succidit me. Comparant vitam humanam cum tela staminis, que etiam in exordio facile scinditur. Sicut ergo tela à textore, cum voluerit, subito precipitur: ita enim vita hominis
media

medio sepe cursu, imò cursus initio, repente & præter expectationem abruptitur. Rursum idem Iob ita scribit: *Dies mei velociores fuerunt cursore. Pertransierunt quasi naues poma portantes: sicut aquila volans ad escam. Aptissima sunt similitudines: quibus celerrimus vite nostræ transitus significatur. Et Cursor quidem interdum diuertit: (aut Chrysost.) sed cursus vite cursor est, non requiescens. In Psalmo lxxxix. vita nostræ mirè fragilis & brevis, quæ vano plerumque labore consumitur, insigni imagine, nempe aranei tela eleganter depingitur. Nam tela aranei res est maximè fragilis, quæ leuissimo tactu mox dirumpitur: & sicut animalculum hoc magna sollicitudine telam sibi parat, atq; ob eam parandam sese totum eiuscerat, quæ tumè sepe leui momento perit: ita & homines pleriq; in conquirendis huius sæculi bonis, magno & inutili labore vitam consumunt, ac semet conficiunt: quibus cum fruturos se putant, subito hinc rapiuntur. In Psalmo autè cxlii. dicit Propheta Dauid hominem vanitati similem factum: hoc est, umbratilem, ac rem prope nihili: cuius dies sicut umbra prætereunt. Umbra namque ut perpetuo mutatur: ita mox etiam esse desinit. Ideo aliàs quoque dicit: *Dies nostri quasi umbra super terram, & nulla est mora. Apostolus Iacobus scribit: Quid est vita vestra? Vapor est ad modicum parens. In libro quoque Sapientie dicitur, Exiguum & cum radio est tempus vite nostræ: & transibit tanquam vestigium nubis: & sicut nebula dissoluetur, quæ fugata est à radio solis. Item, Umbra transitus est tempus nostrum. Eodem libro scribitur, superbiam & diuitiarum iactantiam præterire, non aliter atque Umbra, & Nuncium præcurrentem: & tanquam Nauem, quæ pertransit fluctuantem aquam. Et spes impij, inquit, tanquam lanugo est, quæ à vento tollitur:**

Iob 9.

Serm. de
Adã, Sodo.
Achab, &
penitentia.

1 Paral. 29.

Iac. 4.
Sap. 2.

Sap. 9.

Osee 13.

tollitur: & tanquam spuma gracilis, qua à procella dis-
 spergitur: & tanquam fumus, qui à vento diffusus est: &
 tanquam memoria hospitis unius diei pratercuntis. Ad
 eundem modum in Osee de impijs dicitur: Erunt quasi
 Nubes matutina: & sicut Ros matutinus prateriens:
 sicut Puluis turbine raptus: & sicut fumus de fumaria.
 Et quidem S. Scriptura hac sunt Testimonia. Porro
 Sapientes quidam ethnici, felicitatem & vitam mor-
 talem, earumq; inconstantiam & breuitatem tam gra-
 uiter depinxerunt, ut non potuerint melius. Euripides
 dicit, huius vite felicitatem, unum duntaxat diem du-
 rare: & statim extingui, sed reprehenditur à Demetrio
 Phalereo, quod non DIEM vnum, sed potius tēporis PVN-
 CTVM, dicere debuisset. Aristoteles aut apud Hypa-
 nim suuum bestiolas quasdam nasci, qua vnum diem
 viuunt. Ex his ergo hora secunda vel tertia pomeridia-
 na qua mortua est, prouecta etate mortua est: qua verò
 occidente sole, decrepita: eo magis, si etiam solstitiali die.

Plutarch.
Orat. conf.
ad Apollon.Tusc. Quest.
lib. 1.

Huic narrationi hac addit Cicero: Confer nostram lon-
 gissimam etatem cum aternitate, in eadem propemodum
 breuitate, qua illa bestiola, reperiemur Pindarus homi-
 nem VMBRÆ SOMNIVM vocauit. Umbra, cum nihil
 sit, tamen aliquid esse videtur: propterea Umbra som-
 niem dixit, quo nihil esse potest inanius. Eschylus VM-
 BRAE FVMI humanam vitam adsimilauit: res duas
 maximè nihili coniungens, ut planè quàm inanis sit haec
 vita, demonstraret. M. Varro, cum humanam vitam
 attentè considerasset; eaq; nihil vidisset fragilius, nihil
 fugacius, nihil inanius: rectè prouerbialiter dixit: HO-
 MO BVLLA. Bulla enim tumor est ille inanis, qui visi-
 tur in aquis, momento temporis enascens simul & eua-
 nescens. Nihil certè excogitari potuit, quod significan-
 tius, quàm nihil sit Vita nostra, exprimeret.

Atque

Atque hanc vitæ fragilitatē & fugacitatē quotidie
 conspiciamus, & re ipsa cōperimus. Maximā ætatis partē
 dormiēdo peragimus: infantia nō sentitur: iuuetus fugit,
 dum non aduertitur: senectus antequam expectatur,
 iam totum hominem occupauit. Et in his vitæ humana
 gradibus, conspiciamus sanē plerosque infantes in ipso se-
 rē limine vitæ morte extingui: alios in pueritia, nonnul-
 los in ipso adolescentiæ flore fato tolli: paucos ad virilem
 ætatem peruenire: paucissimos certē senilem attingere:
 & hos demum etiam morte consummari. Quorum om-
 nium ætas longissima, etiamsi nongentos vitæ excederet
 annos, ut ante diluuium vivebat genus humanū: quid
 aliud, quā momentum & nictus oculi censerī poterit?
 Vixerunt utique initio mūdi homines longo tempore: sed
 tamen mortui sunt. Sic namque legimus: Et factum est
 omne tempus, quod vixit Adam, anni nongenti triginta:
 & mortuus est. Et facti sunt omnes dies Seth, nongento-
 rum duodecim annorum: & mortuus est. Et facti sunt
 omnes dies Mathusala, nongenti sexaginta nouem annis:
 & mortuus est. Ad tantum annorum numerum, nullus
 unquam hominum peruenit. Vides autem, ut mors om-
 nes tandem abstulit? Verē nihil est aliud tempus vitæ
 nostræ, quā cursus ad mortem: in quo nemo vel pau-
 lulum stare, vel aliquantō tardius ire permittitur: sed
 omnes urgentur pari motu. Qui enim vsque ad mortem
 productiora spatia temporis agit, non lentius pergit, sed
 plus itineris conficit. Itaque inter eum, qui decem vixit
 annos, & eum qui mille, postquā idem vitæ finis ad-
 uenerit, & irrecusabilis mortis necessitas, transactum
 omne tantundem est: nisi quod senex magis, onustus pec-
 catorū fasce proficiscitur.

Harum rerum contemplatio hoc nos docere debet, ut
 moderatius agamus, ac piē magis viuamus. Nam ut

Genes. 5.

August. lib.
 13. de Ciuit.
 Dei. cap. 16.
 Hieron. in
 Epitaphio
 Nepotianæ.

vinum

vinum purū iudicium turbat, at aqua temperatum non facile nocet: sic humana fragilitatis, ac vite breuitatis memoria, tanquam aqua salutaris, vini humanarum rerum moderatrix, non sinit vt concitati motus amersi à ratione, animum perturbent. Et vt peritus nauclerus non in principio navis aut medio ambulat, sed in fine, hoc est, puppi sedet: ex quo loco totam nauem regit, paruōq; elauo moderatur, & ad optatum portum tandem peruenit: ita & hic agendum. Vis vitam tuam gubernare, vt salutis portum consequaris? Non conquiescas in medijs solum considerandis: sede cum cogitatione tua in fine & exitu rerum humanarum omnium. Expende earum inconstantiam, vicissitudinem & vanitatem: contemplare humana nature fragilitatem, vita breuitatem, horam mortis incertam, certissimam tamen: & ita transibis mundi mare, gubernans ac moderans vita nauem elauo rationis: donec ad portum Beatitudinis æternæ peruenias, & patriam obtinens in sempiterna secula conquiescas.

Omnia mundi huius caduca esse, hominem quoque: & ætati florenti, ac iuuentuti minimè confidendum.

CAPVT
VIII.

Cyprian.
Tract. 1. c. 6.
tra Deime-
scianum.

OMnia que in mundo sunt caduca videmus & instabilia: omnia fluunt & pereunt, & nos pariter cum illis, vas fragile & imbecillum, ex infirmis fluidisq; contextum. Hoc etiam nobis tacentibus, & nulla de Scripturis sanctis documenta promentibus, mundus ipse iam loquitur, & occasum sui rerum labentium probatione testatur. Non hyeme nutriendis seminibus tanta imbrum copia est, non frugibus æstate torrendis solita fragrantia est: nec sic verna temperie sata lata sunt, nec aduò arborcis fœtibus autumnæ fecunda sunt. Mi-

nus